

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Stăinătate: 40 lei pe an, 20	6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 1698

S U M A R

Bibliotecile instanțelor judecătorești, de Dem. D. Stoienescu; Curtea de Casație s. I: *Dimitrie G. Șueran* cu *G. G. Popescu*; Curtea de Casație s. III: *Ad-ția Financiară de Tecuci* cu *Principalele D. M. Stourza*; Idem: *S. Samitca* cu *Eforia Spit. Civ. din București*; Idem: *Sigfried Mendel, Temstocle Dorsa* și alți cu *Minist. de Finanțe*; Idem: *Ministerul de Finanțe* cu *Herman Briesse*; Idem: *Ministerul de Finanțe* cu *Florica D. Ștefănescu*; Judecătoria Ocol. Medgidia: *Opozițiune nefăcută pe timbru legal*, cu o *Observație* de *d-l I. Panaitescu*; Art. 1880 și 1900 cod. civ. de *d-l G. Orănescu*.

Bibliotecile instanțelor judecătorești

De când mă ocup cu știința dreptului, am avut dese ocazii să vizitez multe instanțe judecătorești din țară și am făcut o constatare tristă, că mai pretutindeni nu există biblioteci cu lucrări juridice și, ca o curiozitate, în unele părți am găsit bibliotecare goale.

Cred că este necesar ca toate instanțele noastre judecătorești să aibă câte o bibliotecă, în care să fie coprinse *toate* lucrările de drept românesc și *cele mai importante* opere de drept, scrise în limbă străină.

Necesitatea se simte mai cu seamă în unele afaceri, în care se deliberează în camera de consiliu, când judecătorii au nevoie ca să consulte într-o chestiune, sau un autor sau o jurisprudență, afaceri în care nu e nevoie a se amâna pr nunțarea.

De aceea socotesc că Statul ar putea acorda un mic credit tutulor instanțelor judecătorești, ca aproape zilnic, să-și formeze o bibliotecă cu lucrările necesare.

Ast-fel și volumele de drept românești și-ar găsi un loc bun, și ar aduce foloase, întru cât ar fi consultate și nu s'ar mai găsi persoane care să n'aibă cunoștințe de bibliografia românească, persoane cam multe la noi.

Bibliotecile care s'ar forma trebuiesc a avea neapărat *Dreptul civil* (toate volumele) de *Alexandresco, Nacu, Neagu*; *Dreptul constituțional* și *administrativ* de *Dissescu, Stere*; *Dreptul co-*

mercial de *M. Dumitrescu*; *Procedura civilă* de *Tocilescu, Chebapci*; *Codicele de ședință al judecătorului de pace* de *Botez* ș. a.

Pe lângă acestea trebuiesc făcute abonamente la revistele: *Dreptul, Curierul Judiciar* și *Revista Judiciară*, în care pe lângă diferitele studii de drept general, se publică și jurisprudențele instanțelor noastre judecătorești, de care trebuie să se fie seamă, având în vedere grija care se pune de unii judecători în redactarea lor foarte judicioasă și juridică.

De asemenea mai trebuiesc să se afle *toate codurile și legile adnotate* de *Frațoșiteanu, Hamangiu, Sotir, Cristescu, Cesărescu, Mironescu, Dan, Dimitriu, Bădulescu, Botez, Mandy, etc.*, a căror utilitate este nemărginită prin numărul cel mare al jurisprudențelor catalogate sub fie-care articol, care prin diferite interpretări date pro și contra ne fac a vedea mai clar sensul articolului, care ne trebuie. *Buletinul Curții de Casație* este necesar în primul rând.

Cum nu rar apar și volume sau broșuri cu diferite chestiuni de drept, nici acestea n'ar trebui să lipsească din biblioteci, de oare-ce pe terenul științei dreptului putem să ne fâlim și noi cu scriitorii distinși, ca *Toneanu, Demetru* și *Paul Negulescu, St. Scriban, Vespasian Erbiceanu, Anibal Teodorescu, A. Cerban, N. Părvulescu & A. Radian, N. Titulescu, I. Tanoviceanu, Ionescu-Dolj. Em. Antonescu, Nicolae Basilescu, D. Comșa, Sever-Moscuna, B. M. Missir, Al. Nicolau, G. Tabacovic, V. Urseanu* și alți mulți, care aproape zilnic îmbogățesc știința dreptului românesc cu lucrări de un interes general, și ale căror lucrări de multe ori sunt lăudate prin dări de seamă elogioase și de către pene distinse străine.

Ca o curiozitate pentru această chestiune putem cita ordinul circular al Ministerului de Justiție No. 5574/901 prin care se deschide un credit de 15 lei trimestrial (!) judecătorilor de ocoale numai pentru cheltuelile de cancelarie, «ca și cum judele de ocol n'are trebuință de cât de hârtie și penițe, nu și de cărți de drept pentru chibzuința judecăților» (C. Botez *Codicele de ședință al ju-*

decătorului de pace, ed. II-a Botoșani 1906, vol. I, pag. 161).

Și mai cu seamă judecătorii de ocoale trebuie să aibă aceste biblioteci, avându-se în vedere mai mult cele de la țară, de oare-ce acolo sunt puține persoane care pot avea biblioteci particulare, de care ar putea să se folosească judecătorii. Și în art. 50 l. jud. de pace în al. I găsim: «Statul plătește personalul judecătorilor de ocol și procură materialul de cancelarie și reg strele necesare». Prin materialul de cancelarie ași crede că ar trebui trecute și lucrările care să formeze biblioteca, biblioteca fiind în cancelarie, iar lucrările fiind material, și s'ar mai putea adăoga și al. 2' tot al art. 50 în care se spune că «județele... sunt ținute să dea localul, mobilierul necesar și combustibilul», în acest mobilier putând intra biblioteca.

Aci am putea avea de exemplu Franța, unde în sarcina departamentului sunt date cheltuelile mărunte ale judecătorului de pace, în care intră: cheltuelile de abonament la jurnalul oficial și la jurnalele de drept, la culegerile periodice și la Buletinul Ministerului Justiției, la cumpararea de cărți de drept și de jurisprudență; toate date prin legea din 28 Ianuarie 1883 (v. C. Botez, op. cit. p. 160). La Paris creditul anual pentru cheltuelile acestea este de 1200 lei, iar în departamente variază între 25—300 lei anual, după cantoane.

Starea aceasta de lucruri de ia noi, ca instanțele să nu aibă biblioteci, o găsesc foarte dezastruoasă și de multe ori foarte dăunătoare justițiabililor. Un caz: fiind magistrat la o judecătorie de la țară, în județul Muscel, într'una din zile mi se înfățișază o pricină, în care reclamantul cerea desființarea unui embatic. Atât reclamantul cât și piritul nu-mi invocaū de loc texte de legi. Fiind-că în speța trebuia aplicată legiuirea Caragea, am căutat-o în toată judecătoria (Ocol Podgoria reședința Ștefănești) și n'am găsit-o. A trebuit să amin pronunțarea pentru trei zile, ca să mă pot duce la Pitești, un oraș în apropiere. Fiind prea multe afaceri de judecat și eū singur la judecătoria n'am putut părăsi-o, așa că negăsind legea trebuitoare în cauză am mai amânat inca odată pronunțarea; eū eram legal, însă părțile le aduceam la judecată, deci își perdeau zile de afaceri.

Cu greutate am găsit o legiuire Caragea cu litere cirilice, care mi-a venit în ajutor, căci a trebuit să resolv cerererea conform legii, iar nici de cum conform cererilor reclamantului și piritului care nu cunoșteau de loc dispozițiile legii, față de speța lor. Dar dacă nu cunoșteam literile vechi ce ar fi trebuit să fac? Să cer la minister un text de lege? Greū căci fusesem încercat, când trebuindu-ne o colecție de legi noi, din care a-

veam lipsă, după un raport al nostru, tocmai după vre-o 5 luni am fost satisfăcuți. Și aceasta este o cauză pentru care am scris acest articol, căci biblioteca aduce folos nu numai judecătorilor dar și justițiabililor.

Dem. D. Stoescu
avocat

Craiova

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE, S. I

Audiența din 15 Septembrie 1906

Președinția D-lui I. D U C A, Consilier

Constantin G. Popescu cu Dumitru C. Șueran

Legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 1889. Loturile de 5 hectare. -- Dacă acele loturi se pot înstrăina în condițiile legii rurale din 1864 și a celei din 1879. — (Art. 51 din legea bunurilor Statului din 7 Aprilie 1889 și art. 132 din Constituție).

Inalienabilitatea loturilor de pământ de care se ocupă art. 51 din legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 7 Aprilie 1889, nu poate fi absolută, căci acest articol, prevăzând că asemenea loturi nu se pot înstrăina timp de 30 ani, trimite la art. 132 din Constituție, care permite înstrăinarea în condițiile legii rurale din 1864 și a celei interpretative din 1879.

Deciziunea 355/906.—Casată, în urma recursului făcut de Constantin G. Popescu, sentința tribunalului Mehedinți S. I No. 19/906, dată în proces cu Dumitru C. Șueran.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Odobescu în desvoltarea motivului de casare;

Pe d-l avocat G. C. Barozzi în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Violarea art. 132 din Constituție și art. 51 din legea de la 7 Aprilie 1889 asupra vânzării bunurilor Statului în loturi. În adevăr inalienabilitatea prevăzută de aceste texte pentru loturile de 5 hectare nu este absolută, ci numai relativă conform art. 7 din legea rurală, art. 1 și 2 din legea din 9 Februarie 1879 și art. 58 din legea de la 12 Aprilie 1881, putând fi înstrăinate loturile ca și pământul acordat sătenilor la 1864, către românii agricultori ce nu au pământ»

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că intimatul de azi în recurs, Dumitru C. Șueran, a intentat acțiune contra recurentului Constantin G. Popescu, pentru anularea actului de vânzare autentificat de Trib Mehedinți S. I la No. 85/98, prin care Șueran a vândut lui Popescu un lot mic de cinci hectare cu care vânzătorul Șueran a fost împroprietărit pe moșia Statului Devesul în baza legii pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 7 Aprilie 1889;

Având în vedere că tribunalul judecând în apel această acțiune, a admis principiul inalienabilității absolute a loturilor de 5 hectare vândute în baza sus citatei legi, și pe acest motiv, a menținut prin sentința atacată, cartea de judecată a judelei ocolului Blahnița cu No. 1117/904, prin care s'a anulat vânzarea în cestiune;

Considerând că prin art. 51 din legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 7 Aprilie 1889, se dispune că loturile de 5 hectare nu se vor putea înstrăina în timp de 30 ani, conform art. 132 din Constituție;

Considerând că legiuitorul prin art. 51 sus citat, referindu-se în mod formal la dispozițiunile art. 132 din Constituțiune, caracterul inalienabilității loturilor în cestiune urmează a se căuta în spiritul dispozițiilor acestui articol din Constituțiune;

Considerând că art. 132 din Constituțiunea de la 1884, menținând inalienabilitatea pământurilor rurale cu excepțiunile legii din 1864 și a celei interpretate din 1879, nu a înțeles de cât să dea un caracter constituțional inalienabilității acelor pământuri cum și a-i prelungi termenul, fără însă că prin aceasta să oprească pe sătenii de a înstrăina pământurile lor, în total sau în parte, către comună sau către alți săteni c) s'ar găsi în condițiunile prevăzute de legile anterioare;

Considerând că nu ar fi nici o rațiune pentru a înlătura, pentru loturile de 5 hectare vândute dupe legea din 1889, excepțiunile admise de legiuitor ca intrând în spiritul legii, pentru pământurile date în virtutea legii rurale;

Considerând că ast-fel fiind, inalienabilitatea de care se ocupă art 51 din legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 7 Aprilie 1889, nu poate fi absolută după cum judecă tribunalul în specie, și prin urmare, mijlocul de casare, se găsește întemeiat.

Pentru aceste motive Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 26 Septembrie 1906

Președinția D-lui C. C. ȘTEFANESCU, Președinte

Administrația financiară de Tecuciu cu Principele D. M. Sturza

Contribuțiuni directe.—Modificarea rolurilor în cursul anului.—Dreptul agenților fiscali de a forma acte de impuneri provisorii, cu condițiune de a le supune confirmărei comisiei de prefaceri cea mai apropiată.—Art. 60 din legea de constatarea contrib. directe.

Omissionea perceptorului de a suține actul de impunere comisiei de prefaceri.—Împlinirea impositului — Urmărire ilegală.—Dreptul contribuabilului de a face contestațiune la administr. financiară, iar nu apel la comisiunea de apel.—Apel neadmisibil.

Potrivit dispozițiilor art. 60 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe, agenții fiscali în cursul anului au dreptul de a forma acte de impuneri provisorii, cu condițiune ca aceste acte să fie supuse spre confirmare comisiei de prefaceri cea mai apropiată.

În cazul însă când perceptorul fiscal, făcând o asemenea impunere, a omis a o supune comisiei de prefaceri spre confirmare, și contrariu legii, a procedat la împlinirea impositului, calea ce este deschisă contribuabilului, în asemenea împrejurări, spre a împedica o executare ilegală, este un apelul la comisiunea de apel, care este chemată a judeca numai apelurile în contra deciziunilor comisiunilor comunale, ci calea contestațiunii la administrația financiară, singură competentă a judeca urmărirea ce nu sunt întemeiate pe un titlu legal.

Așa dar, apelul făcut la comisiunea de apel, în asemenea condițiuni, este neadmisibil.

Decizia No. 5006/906. Casată în urma recursului făcut de administrația financiară Tecuciu în proces cu Principele D. M. Sturza.

Curtea,

Ascultând pe d-l adv. Zeuceanu în desvoltarea motivului de casare și pe d-l adv. Saita în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare ast-fel formulat:

«Prin exces de putere și violarea art. 55 din legea de constatare și percepere comisiei în majoritate au admis apelul Principei D. M. Sturza, care apel este ilegal introdus de oare ce nu s'au conformat art. 54 din legea de constatare și percepere ca să facă cerere de scădere la comisiunea comună și în contra deciziunii comisiei comunale se face apel nu însă după cum a procedat d-sa de a se adresa direct comisiei de apel».

Având în vedere că este necontestat în fapt că principele Dimitrie M. Sturza prin petițiune adresată direct comisiei de apel a județului Tecuciu a cerut să se reducă de la 13% la 6 $\frac{1}{2}$ % impositul fonciar la care a fost înscris de către perceptorul fiscal asupra venitului moșiei sale Cernicari-Cocoresti din județul Tecuciu; ca înaintea comisiei de apel administratorul financiar a cerut respingerea apelului ca neadmisibil de vreme ce cererea trebuia adresată, la timpul oportun, comisiei comunale, singura în drept a statua în prima instanță; că comisiunea de apel, neținând seamă de obiecțiunile administratorului financiar, a judecat în prima și ultima instanță și a redus impositul la 6 $\frac{1}{2}$ %.

Considerând că, potrivit dispozițiilor art. 60 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe, agenții fiscali, în cursul anului, au dreptul de a forma acte de impunere provisorii, cu condițiune ca aceste acte să fie supuse spre confirmare comisiei de prefaceri cea mai apropiată; ca în privința foncierii aceste acte de impunere provizorie nu sunt executorii de cât după ce vor fi fost aprobate de comisiunea de prefaceri;

Considerând că în specie intimatul a susținut că perceptorul impunându-l provisoriu a plăti o foncieră de 13% a omis a cere confirmarea comisiei de prefaceri cea mai apropiată și contrariu legii a procedat la împlinirea impositului; că nefiind pronunțată o hotărâre de către comisiunea comună, ce nu fusese sesizată de perceptor nu se putea plânga în contra arbitrarului agentului fiscal de cât către comisiunea de prefaceri, singura în drept de a statua definitiv asupra unui atare diferend;

Considerând că este constant în drept că asemenea impuneri provisorii nu au nici o putere executorie; că dacă, contrariu legii, perceptorul și ar fi permis să proceda la executare, autoritatea competente a rezolva litigiul nu era comisiunea de apel, care nu este chemată a judeca de cât apelurile în contra deciziunilor comisiunilor comunale; că unica cale ce rămânea deschisă principei D. M. Sturza înotriva arbitrarului invocat era contestațiunea la administrațiunea financiară, singura competente a judeca urmărirea ce nu sunt întemeiate pe un titlu legal în cas când contribuabilul se opune urmării, sau acțiunea în repetițiune în casul când contribuabilul a plătit spre a scăpa de vexațiuni;

Considerând că comisiunea de apel statuând asupra unui diferend ce nu fusese deferit comisiei de prefaceri a depășit limitele competenței sale, a impietat asupra competenței altor instanțe instituite de lege, a violat dispozițiunile art 60 combinat cu 32 din legea de constatare și percepere și a comis un adevărat exces de putere.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 3 Octombrie 1906

Președinția D-lui R. N. OPREANU, Consilier

S. Samitca cu Eforia Spi'alelor civile din București

Act de pauperitate.—Dreptul instanțelor judecătorești de a refuza actul de pauperitate, când în realitate înfățișătorul lui nu e sărac.

Recurs făcut cu un asemenea act. — Neadmisibilitate.

Art. 42 al. ultim și 25 din legea timbrului combinat cu art. 46 din legea Curței de casație.

După art. 42 al. ultim din legea timbrului, instanțele judecătorești sunt în drept să refuze actul de paupertate, când se conving că înfățișătorul lui nu se află realmente în starea de sărăcie prevăzută de lege.

Deci, este neadmisibil recursul în casație făcut fără taxele legale și pe temeiul unui asemenea act de paupertate.

Deciziunea 187/906. — Admis incidentul de neadmisibilitate a recursului făcut de S. Samitca contra deciziunii Curței de apel din București S. III cu No. 57/905, dată în proces cu I. M. Wiedeman și Eforia Spitalelor civile din București.

Curtea,

Ascultând pe d. M. G. Valerian în desvoltarea incidentului de nulitate a recursului și pe d. S. Samitca în combateri.

Deliberând,

Asupra incidentului de neadmisibilitate a recursului ridicat de intimat, pe motiv că recursul de față este făcut cu act de paupertate, fără ca recurentul în realitate să fie pauper, după cum rezultă din următoarele acte :

I. Actul de cesiune autentificat sub No. 5140/905 de trib. Ilfov, S. notariat ;

II. Actul de cesiune autentificat de trib. Ilfov, s. notariat sub No. 5561/905 ;

III. Actul de cesiune autent. sub No. 250/905 de trib. Ilfov ; și

IV. Certificatul grefei trib. com. Ilfov cu No. 4071/906.

Având în vedere că recurentul S. Samitca a făcut recursul de față înreg. la No. 13345 din 1905 servindu-se de un act de paupertate eliberat de Primăria com. București ;

Având în vedere dispozițiunile art. 46 din legea organică a Curței de casație și art. 25 din legea timbrului.

Considerând că după aceste texte, admisibilitatea recursului este subordonată condițiunei, ca cererea în casație să fie însoțită de plata taxelor legale, sub pedeapsă de a fi considerată acea cerere ca nulă și nevenită, sau să fie însoțită de un act de paupertate numai în cazul când o persoană s'ar găsi realmente în stare de scăpătăciune ;

Considerând că instanțele judecătorești sunt în drept conform art. 42 al. ultim din legea timbrului, să refuze actul de paupertate, când se conving că înfățișătorul lui nu se află în starea de sărăcie prevăzută de lege ;

Considerând că în cazul de față, Curtea examinând actele și dovezile mai sus menționate prezentate de intimat și-a format pe deplin convingerea că recurentul era în măsură a plăti taxele legale pentru recurs și că nu se găsește în cazul excepțional, pe care legea l'a prevăzut ca o favoare numai în folosul acelora ce cu adevărat se găsesc în stare de scăpătăciune ;

Considerând că așa fiind, urmează a se anula recursul de față, ca nefiind făcut conform legii timbrului.

Pentru aceste motive, Curtea, anulează recursul.

Audiența de la 10 Octombrie 1906

Președenția D-lui R. N. OPREANU, Consilier

Sigfried Mendel, Temistocle Dorsa, Maria Bărbușoiu și Ilie Dumitrescu cu Minist. de Finanțe

Cotravenție vamală. — Acțiune publică. — Independența acțiunii publice de urmărirea condamnațiilor

civile — Excepție de la această regulă, în ce privește contrabanda amplificată cu escrocherie. — (Art. 199 al. 1 și 2 din legea generală a vămilor).

Art. 199 al. 1 din legea generală a vămilor staționicește, prin derogare de la dreptul comun, că acțiunea publică, la care un fapt de fraudă pedepsit cu închisoarea va da loc, e cu totul independentă de urmărirea condamnațiilor civile.

Așa dar, or-care ar fi soarta judecării acțiunii publice pornită contra contravenientului, ea nu poate avea nici o înrăurire asupra acțiunii civile, întru cât Ministerul de Finanțe nu a participat la acea judecată.

De la această regulă stabilită de primul alineat din art. 199, legiuitorul a admis numai o singură excepție, prin alin. II, pentru cazul de contrabandă amplificată cu escrocherie.

Deciziunea 197/906 — Respins recursul făcut de Siegfried Mendel, Temistocle Dorsa, Maria Barbușoiu și Ilie D-trescu contra sentinței cu No. 34/904 dată în proces cu Minist. de Finanțe.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați Borș și Petrescu în desvoltarea motivelor de casare și pe d-l avocat C. Marinescu în combateri.

Deliberând,

Asupra unicului motiv de casare susținut și desvoltat în instanță ;

«Exces de putere. — Violarea autorității lucrului judecat și art. 199 legea vămilor al. II.

«Am susținut că există autoritatea lucrului judecat tras din sentința corecțională No. 463/903. Tribunalul, fie că acțiunea penală se exercită independent de urmărirea condamnațiilor civile așa este în principiu. — Legiuitorul face însă o excepțiune pentru cazurile descoperite în urma săvârșirii lor — cum e cazul nostru, cazuri care necesită cercetări judiciare și derogând de la principiul pus în primul paragraf al art. 199, în cel al doilea impune administrației vămilor a se constitui partea civilă în contrabandele descoperite în urma săvârșirii lor.

«Cu atât mai rău dacă nu s'a constituit partea civilă, hotărârea dată are autoritatea lucrului judecat.

Tribunalul hotărând altfel violează principiul autorității lucrului judecat și art. 199 al. II legea vămilor și comite exces de putere».

Având în vedere că, din sentința trib. Brăila s. I cu No. 34/904 supusă recursului, rezultă că recurenții au fost condamnați prin procesul-verbal de contravenție la legea vamală cu No. 11154/903 aprobat de Direcția Generală a vămilor, la 1960 lei valoarea unor mărfuri introduse în contrabandă și la 430 lei amendă conform legii vămilor ;

Că recurenții au atacat cu apel la Trib. Brăila acest proces-verbal ; iar la tribunal au invocat ca mijloc de apărare, autoritatea lucrului judecat derivând din sentința corecțională a Trib. Brăila s. II cu No. 430 din 25 Iunie 1903 prin care au fost achitați de faptul prev. de art. 168 din legea vămilor, care fapt este același cu acel care formează obiectul procesului civil de față ;

Că tribunalul, prin sentința supusă recursului, a respins acest mijloc de apărare, și a menținut condamnațiunea recurenților la taxă și amendă, pe motiv că în specie e vorba de o contrabandă săvârșită prin locuri neafectate legalmente la operațiunile vamale în care ipotază, acțiunea civilă este distinctă și independentă de acțiunea penală, conform art. 199 al. I din legea vămilor ;

Având în vedere dispozițiunile art. 199 din legea generală a vămilor ;

Considerând că, acest text, prin derogare de la

dreptul comun, statornicește că acțiunea publică, la care un fapt de fraudă pedepsit cu închisoarea va da loc, e cu totul independent de urmărirea condamnățiilor civile;

Că, dar, de aici rezultă că, or-care ar fi soarta judecării acțiunii publice pornită contra contravenienților, ea nu poate avea nici o înrăurire asupra acțiunii civile, întru cât Ministerul de Finanțe nu a participat la acea judecată;

Considerând că de la această regulă stabilită de primul alineat din art. 199, legiuitorul a admis numai o singură excepție prin aliniatul II pentru cazul de contrabandă amplificată cu excocherie, ipoteză care este streină procesului de față,

Considerând că astfel fiind, nu poate fi vorba nici de violarea autorității lucrului judecat, nici de violarea art. 199 din legea vămilor, și deci motivul cătă a fi respins ca neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Audiența de la 17 Octombrie 1906

Președinția D-lui G. LICIU, Consilier

Ministerul de Finanțe cu Herman Briesse

Cismar care face ghețe cu materialul său. — Fapte de comerț. — Obligațiune de a ține registre comerciale. — Art. 3 al. 1 Cod. comercial. — Art. 22 Cod. comercial și art. 78 legea timbrului.

Cismarul, care face ghețe după comandă cu materialul său propriu, face fapte de comerț, conform art. 3 al. 1 din Codul de comerț, întru cât dânsul revinde materialul ce l'a cumpărat și după ce l'a pus în lucru.

Prin urmare, dânsul fiind comerciant, urmează că este supus îndatoririi impuse de art. 22 din Codul comercial combinat cu art. 78 din legea timbrului de a avea registre comerciale.

Deciziunea No. 206/906. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de Finanțe sentința tribunalului Iași S II cu No. 67/906, dată în proces cu Herman Briesse.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Marinescu în dezvoltarea motivului de casare și pe d-l Al. P. Stoica, în combateri,

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Violarea art. 3 al I C. com., art. 78 din legea timbrului și exces de putere

«Tribunalul de Iași S. II a anulat procesul verbal de contravenție la legea timbrului dresat contra lui Herman Briesse pe motiv că apelantul era meseriaș cismar, care lucra după comandă, vânzând ca încălțăminte gata numai pe acelea pe care le refuză sau nu le luaș clienții cari le comandase și că în această calitate legea comercială nu-l obligă să țină registre; în fapt se stabilește că contravenientul avea în prăvălie spre vânzare o mare cantitate de încălțăminte gata; dar chiar dacă apelantul Briesse s'ar fi mărginit a confecționa încălțăminte după comandă, el tot face fapte de comerț și prin urmare după Codul comercial, era comerciant, căci pentru confecționarea încălțămintelor comandate el întrebuința materialul său iar nu material pe care l'ar fi încredințat clienții.

«In asemenea condițiuni tribunalul Iași S. II anulând procesul verbal de contravenție a violat art. 3 al I C. com., art. 78 legea timbrului și a comis și un exces de putere.»

Având în vedere că din sentința supusă recursului rezultă că Herman Briesse, intimat în recurs, a fost condamnat, prin procesul-verbal, din 6 August 1905 al controlorului fiscal respectiv, la amenda de 66 lei, în folosul Statului, pentru faptul că nu posedă registre comerciale, impuse de art. 78 al. 2 din legea timbrului combinat cu art. 22 din Codul de comerț;

Că dânsul a făcut apel, și Trib. Iași, prin sentința supusă recursului, l'a apărât de or-ice fapt de contravenție, pe motiv că dânsul este un meseriaș cismar și lucrează ghețe după comandă iar ghețele găsite gata în prăvălia sa, provin din faptul că clienții săi neprimindu-le, dânsul este nevoit a le desface la ocazie;

Considerând că din menționata sentință rezultă că, independent de calitatea de industriaș, intimatul Herman Briesse exercită și comerțul de încălțăminte, prin faptul că face ghețe după comandă cu materialul său, fapt ce constituie un act de comerț conform art. 3 al. 1 din Codul de comerț, întru cât dânsul revinde materialul ce l'a cumpărat și după ce l'a pus în lucru;

Având în vedere dispozițiunile art. 22 din Codul comercial, combinat cu ultimul aliniat al art. 78 din legea timbrului;

Considerând că, conform acestor texte, or-ice comerciant este dator să aibă trei registre comerciale și anume: registrul jurnal, registrul inventar și registrul copiar, iar în caz de neposedere a acestor registre, comerciantul va fi supus la o amendă în folosul Statului, egală cu taxa patentei pe un an;

Considerând că această regulă fiind generală și obligatorie pentru toți comercianții, afară de acei prevăzuți în mod excepțional la art. 34 din Codul comercial, Tribunalul nu putea dispensa pe intimatul Herman Briesse de îndatorirea ținerei registrelor întru cât acesta, după însuși faptele constatate de tribunal, nu intră în excepțiunile prevăzute de citatul art. 34 C. comercial;

Că, prin această procedare, Tribunalul a săvârșit un exces de putere și a violat sus menționatele texte de lege.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc

Audiența de la 23 Mai 1906

Președinția D-lui C. C ȘTEFĂNESCU, Președinte

Ministerul de finanțe cu Florica D. Ștefănescu și D. Ștefănescu

Contravențiune la legea băuturilor spirtoase. — Amendă și confiscățiuni întemeiate pe dispos. legii. — Tribunalele nu le pot micșora prin apreciere. — Art. 38 din lg. băuturilor spirtoase.

După art. 38 din legea băuturilor spirtoase, tribunalele nu pot să micșoreze confiscățiunile și amenzile de câte ori vor fi întemeiate pe dispozițiunile legii.

Deciziunea 118/906. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de finanțe, sentința tribunalului Argeș cu No. 603/905, dată în proces cu Florica și D. Ștefănescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. Marinescu, în dezvoltarea motivului de casare;

Deliberând

Asupra motivului de casare :

«Exces de putere și violarea art. 30 din legea băuturilor spirtoase. Tribunalul de Argeș judecând apelul făcut de Floarea D Ștefănescu contra procesului verbal de contravențiune din 14 Octombrie 1904 dresat de controlorul fiscal al orașului Pitești, constată în hotărârea pe care o dă că contravențiunea

este bine dovedită în sarcina apetei, dar îi reduce amenda pe cuvânt că cea pe care i-o impunea procesul verbal era prea mare.

«Legea spirtoaselor nu dă drept tribunalelor să micșoreze amenda aplicată de către fisc, ceea ce poate face tribunalul este să infirme procesul verbal atunci când contravențiunea nu se dovedește. Hotărârea tribunalului de Argeș este dar dată cu exces de putere și cu violarea articolului 38 din legea băturilor spirtoase».

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată că, prin procesul-verbal dresat de controlul fiscal G. Săndulescu la 14 Octombrie 1906 și aprobat de Ministerul de finanțe, intimații în recurs, Florica și D. Ștefănescu, au fost condamnați la 700 lei amendă, pentru că au fabricat rachiu de drojdie, fără a obține mai întâi autorizațiunea cerută de art. 25 din regulamentul legii băturilor spirtoase, iar Ministerul de finanțe, cu ocazia aprobării procesului verbal a redus amenda la 200 lei;

Că intimații Florica D. Ștefănescu și D. Ștefănescu au făcut apel la tribunalul Argeș care, deși constată existența contravențiunii, totuși găsește că pedeapsa dată este prea mare în raport cu gravitatea faptului și reduce amenda la 25 lei prin apreciere;

Considerând că după dispozițiunile art. 38 din legea pentru așezarea și administrarea impositului asupra băturilor spirtoase, tribunalul nu poate să micșoreze confiscățiunile și amenziile de câte ori vor fi întemeiate pe dispozițiunile legii;

Considerând că, în specie, amenda fiind fixată prin art. 26 din menționata lege pentru contravențiunea imputată intimatului, tribunalul nu putea fără violarea dispozițiunilor art. 38 sus citat să micșoreze amenda;

Că, așa fiind, mijlocul de casare se găsește întemeiat; Pentru aceste motive, Curtea, casează.

JUDECATORIA OCOLULUI MEDGIDIA

Audiența de la 30 August 1906

Legea timbrului.—Facerea unei opozițiuni pe timbru nesuficient.—Constatarea eroarei din partea celui ce a făcut-o.—Dacă judecătorul poate face oficiul de încasator al taxei și amendei pentru satisfacerea cerințelor legii timbrului.—(Art. 78 și 97 din legea timbrului).

Pentru constatarea contravențiunilor la legea timbrului, sunt rânduite anume persoane de către Ministerul de finanțe, după cum prevede art. 78 și 97 din legea timbrului, și din nici un text al legii timbrului nu rezultă că judecătorul poate face și oficiul de încasare, mai cu seamă a amendei, în cazul când partea, din eroare a făcut o opoziție pe timbru nesuficient, așa că, în asemenea caz, se poate acorda părții un termen, obligând pe pârât a justifica cu recipisă plata amendei convenită pentru satisfacerea cerințelor legii timbrului.

Judecata,

Având în vedere discuția urmată între părți prin avocații lor:

Având în vedere că partea pârâtă, astăzi în instanță caută a satisface legea timbrului, producând coli timbrate pentru timbrul cerut și amenda convenită;

Având în vedere că pârâtul din eroare n'a satisfăcut legea timbrului, declarând opoziția pe timbru numai de un leu, deci o eroare manifestă și că partea numai prin înfățișare la termen, constată că s'a înșelat și nu s'a servit pe timbrul suficient;

Având în vedere că din nici un text al legii tim-

brului nu rezultă că judecătorul poate face și oficiul de încasare și mai cu seamă pentru amendă;

Având în vedere că pentru constatarea contravențiunilor la această lege, sunt rânduite anumite persoane de către ministerul respectiv după cum prevede art. 78 și 97 legea timbrului;

Văzând și textul art. 52 l. timbr. și înreg

Considerând în specie eroarea oponentului. Judecata poate acorda un termen pentru satisfacerea legii timbrului, și

Pentru aceste motive, ajurnă pricina pentru ziua de 27 Septembrie a. c. și obligă pe pârât a aduce recipisa de plata amendei convenită, pentru nesatisfacerea legii timbrului, din opoziția făcută pe timbru de un leu în loc de doi.

Judecător (s) I. Ioanoviici

Observație.—Sunt cu totul de părere contrarie celor arătate în jurnalul de mai sus cu privire la acordarea de termen pentru plata amendei, pentru următoarele motive:

a) Art. 52 din legea timbrului spune clar: «Autoritățile publice nu vor da nici un fel de curs actelor ce nu vor fi timbrate, s.ă. cărî vor purta un timbru mai scăzut de cât cel stabilit prin prezenta lege. . . .

. . . .» și mai departe: «Toate actele de procedură cari nu vor purta timbrul cerut de lege vor fi considerate ca fără ființă. Opozițiunile, apelurile, recursurile și cererile de revisuire, cari nu vor fi timbrate s.ă. vor purta un timbru mai scăzut și care vor fi fost primite din eroare de judecător, nu vor fi nule dacă partea care le-a prezentat va satisface chiar la prima zi de înfățișare la plata amendei și la complectarea timbrului cerut de lege».

După cum se vede, textul art. 52 din legea timbrului este categoric căci spune în al. 4 «toate actele de procedură cari nu vor purta timbrul cerut de lege vor fi considerate ca fără ființă» Deci, după art. 52 al. 4 opoziția făcută pe timbru insuficient este considerată ca fără ființă; însă, al. 5 din sus citatul articol, derogă de la regula stabilită în al. 4 al aceluiași articol declarând că «opozițiunile, etc. . . nu vor fi nule dacă partea va satisface la prima înfățișare plata amendei etc.»; și aceasta când? Atunci când au fost primite din eroare de judecător. Deci eroarea (fie ea chiar și manifestă, după cum se menționează în sus citatul jurnal este a judecătorului, iar nu a părții căci judecătorul e obligat după art. 52 al. 1 a nu da curs unei cereri netimbrate suficient. Așa dar, această eroare a judecătorului, art. 52 al. 5 spune că se poate acoperi dacă la prima zi de înfățișare partea va satisface plata amendei și timbrului; legea spunând «la prima înfățișare», urmează ca judecătorul sub nici un cuvânt nu poate acorda termen pentru că partea să plătească taxa și amenda de timbru.

Nici un text din noua lege a timbrului nu îndreptățește pe o parte a spune că a făcut din eroare un act de procedură pe timbru insuficient. Căci dacă ar fi alt-fel, care atunci ar fi rațiunea al. 4 din art. 52 care

consideră ca fără ființă toate actele de procedură insuficient timbrate?

Deci, cred că rău s'a acordat de judecată termen pentru ca partea să achite taxa de timbru și amenda ei, trebuia ca — întru cât partea nu a avut grije ca până la prima înfățișare să achite taxa de timbru și amendă, să se anuleze opoziția ca nesuficient timbrată, și aceasta cu atât mai mult, cu cât nici partea nu ceruse o amânare în acest scop.

I. PANAITESCU
Avocat.-Medgedia

Art 1880 și 1900 C. civ.

Iată o speță: Femeia măritată vinde un imobil, averea sa parafernala, unei persoane care după un timp oare-care când căsătoria legalmente exista încă, vinde acel imobil soțului vânzătoarei. După un interval de vre-o 15 ani de la prima vânzare-cumpărare, moare soția iar succesorii ei copii dintr'o căsătorie anterioară, intentă acțiune în contra succesorilor primului cumpărător, în scopul de a anula primul act, de oare-ce a fost simulat și consimțământul smuls prin violențe exercitate de soțul ei pentru a putea cumpăra el acest imobil, prin persoană interpusă, vinzarea între soți fiind oprită conform art. 1307 C. civ.

Scopul mai îndepărtat era ca pe cale de consecință să se anuleze actul prin care soțul cumpărase de la primul cumpărător și deci de a aduce acel imobil în patrimoniul succesoral al soției vânzătoare.

În întâiul rând trebuie înălăturată chestiunea simulațiunii dintr'o ast-fel de acțiune, de oare-ce se știe ca simulațiunea e de trei feluri:

În întâiul rând, e înțelegerea între părțile cari intervin la confecționarea actului între părțile contractante, ca actul pe care îl fac ele, să profite sau să păgubească unui al treilea. Ele își dau consimțământul asupra obiectului și prețului, deci partea formală a actului e perfectă, însă printr'un act secret, cunoscut numai de ele, actul e destinat a nu produce nici un efect juridic între părțile contractante. Cu cunoștință și în bună înțelegere crează un *act fictiv*. În speță, nu se poate susține concertarea între soția și cumpărătorul prim, căci această concertare e exclusă de cel alt motiv din acțiune, — vicierea consimțământului prin violență.

În al doilea fel de simulațiune se face o *operațiune deghizată*, de pildă, o donațiune ascunsă într'un contract de vinzare, — o operațiune juridică serioasă și reală, mascată de alta care nu are de cât o existență formală.

În sfârșit, un al treilea cas, când părțile fac o

operațiune reală, însă ascund numele adevăratului beneficiar, care e un terțiu, deci o interpunere de persoane.

Însă, și în această ipotesă trebuie presupus că părțile contractate erau concertate asupra terțiului beneficiar și consimțământul lor era liber în acest scop, lucru de asemenea exclus în speță pentru considerațiunile arătate la prima ipotesă. Acestea sunt principii necontestate.

Deci rămâne ca temei al acțiunii, consimțământul viciat prin violență.

În acest cas, potrivit art. 1900 C. civ. acțiunea în nulitate a unui act pătat de un ast-fel de viciu trebuie exercitată în timp de 10 ani, iar pentru cazul special al violențelor, termenul de prescripție curge din momentul când au încetat aceste violențe.

Art. 1877 C. civ. ne spune că prescripțiunea curge în contra averii parafernale a soției, chiar când se afla sub administrațiunea soțului, — se înțelege sub rezerva acțiunii recursorii a soției în contra bărbatului.

Acestor principii absolute, legiuitorul aduce un temperament prin art. 1880 C. civ. la cauzele cari suspendă prescripția și ne spune, că nu este supusa prescripțiunii acțiunea, care dacă ar fi exercitată de femeie în contra unui al treilea, ar putea să se resfringă *cum-va* în contra bărbatului.

Motivul legiuitorului e cunoscut și anume, grija pe care a avut-o în tot-deauna de a nu expune armonia conjugală la sdruncinări și desagregări morale și deci a vedea năruit edificiul căsătoriei.

Chestiunea care se pune este aceasta: Cari sunt acțiunile, cari dacă ar fi exercitate de femeie, s'ar resfringe asupra bărbatului?

E o chestiune lăsată la aprecierea judecătorului? Așa s'ar părea din acel «cum-va», întrebuițat de legiuitor — «care ar putea sa se resfringă cum-va în contra bărbatului —, de ar fi exercitată de femeie în contra unei a treia persoane» spune art. 1880 C. civ. în partea sa finală.

Să poate însă să fi lăsat legiuitorul o chestiune așa de importantă, ca cea a cazurilor cari suspendă prescripția, la aprecierea judecătorilor?

Dacă ar fi așa, art. 1880 ar putea fi făcut așa de elastic în cât s'ar paralisa o sumă de acțiuni de acest gen, cari ar putea fi exercitate de femeie și a căror probe ar putea să dispară, iar pe de altă parte ar ajunge imprescriptibile, lăsând expuse neîncetat o sumă de drepturi. Deci, în loc de garanție ar fi un pericol.

Nu credem că aceasta a fost intențiunea legiuitorului. În adevăr, să presupunem o ipotesă, din a cărei rezolvare se poate vedea părerea noastră. Să admitem că soția vinde cu un act viciat

prin violență, dol, eroare etc. un imobil, unei persoane A, de la care cumpără un altul B, de la acesta C și în fine soțul. E necontestat, că dacă soția ar intenta acțiune în contra lui A primul cumpărător, pentru anularea actului, ar rezulta ca consecință o serie de acțiuni recursuri și din ele una s'ar resfringe și asupra soțului. Și ipoteza poate fi amplificată, putem presupune că în urma confecționării actului pe care îl atacă femeia, printr'o serie ori-cât de lungă de operațiuni periodice, se poate ca acțiunea în nulitate exercitată de ea, să se restrângă asupra soțului, nu numai ca cumpărător, dar ca garant, coobligat creditor, etc. În acest caz repetăm, a întinde astfel principiul legiuitorului din art. 1880 C. civ., înseamnă a face aproape în tot-deauna înprescripțibilă acțiunea femeii. De aceea credem că alta este interpretarea ce trebuie dată textului.

Doctrina ne dă o călăuză, cam vagă, dar în sfârșit este un punct de sprijin, care poate servi ca punct de plecare pentru a merge pe calea adevăratelor principii.

În adevăr, nicăeri nu ni se vorbește de cât de actul originar pe care l-a făcut soția și pe care atacându-l, s'ar putea ca efectele acțiunii să se resfringă asupra soțului, fie că a intervenit la acel act ca garant sau coobligat.

Și de sigur, pentru motivele arătate mai sus, numai la ast-fel de casuri s'a referit și legiuitorul când resfrângerea asupra soțului a acțiunii femeii ar fi consecința imediată și directă a actului atacat de ea, nu pe cale mediată și pe cale indirectă. Și dacă s'ar admite o latitudine de apreciere a judecătorului, ea nu poate fi întinsă peste aceste casuri.

Prin urmare, ca concluzie, de câte ori femeia exercitând acțiunea ei în nulitate, dacă din atacarea actului originar soțul nu este prejudiciat cu nimic, dacă el presupunem că nu a intervenit la confecționarea acelui act, de cât pentru autorizația maritală, neputându-se resfrânge cu nimic o ast-fel de acțiune în contra lui, femeia o va putea exercita în timp de zece ani, de la data încetării violențelor,—referindu-ne din nou la speța noastră. Și neexercitând-o ea nu poate invoca beneficiul suspendării prescripției prevăzută de art. 1880 C. civ.

Dar s'a mai susținut pentru cazul special al acțiunilor în nulitate întemeiate pe vicii de consimțământ prin violențe materiale, că prescripțiunea care trebuie aplicată, nu este, aceea de zece ani, prevăzută de art. 1900 C. civ, ci cea de cinci ani prevăzută de art. 594 pr. pen. de oare-ce faptul penal, lovirile, fiind prescris prin cinci ani și acțiunea privată care derivă din el se prescrie prin același interval de timp.

Credem că această concepțiune este o erezie juridică. Căci în virtutea principiilor care separă civilul de criminal, acțiunea privată de care vorbește art. 594 pr. pen. este cea pe care partea leșată o poate exercita înaintea instanțelor repressive odată cu cea penală și care tinde la repararea daunelor cauzate de faptul penal, adică acțiunea privată fondată *inclusiv* pe infracțiunea penală, dar nu cea care derivă dintr'un drept preexistent infracțiunii și care de și ar fi putut fi adusă înaintea instanței penale odată cu cea publică, totuși când n'a fost adusă, se prescrie conform regulilor codului civil. În acest sens o Decizie a Curții de casație din 1870.

Și apoi jurisprudența franceză admite că violențele conțin în tot-deauna implicit dolul, care nefiind supus unei prescripțiuni penale, nu s'ar putea ști, care ar fi timpul în care s'ar putea exercita acțiunile civile ce derivă și se întemează pe el.

C. Orănescu

1906, Octombrie, Puești.

Judecătorul Ocolului Tutova

INFORMAȚIUNI

A apărut:

Curs de drept comercial de *Virgil Benișache* profesor de drept comercial, avocat. Explicația sistematică a codului comercial pentru uzul studenților facultăților juridice și utilă ori-cărui comerciant în transacțiile sale zilnice **Prețul 3 lei**, se găsește de vânzare la «Curierul Judiciar».

* * *

M. A. Dumitrescu, Textul Codului de comerț, din 1887, așa cum e actualmente în vigoare în urma modificărilor din 1895, 1900, 1902 și 1906.

Un volum mic de buzunar, broșat **Lei 2**. Legat în pânză, **Lei 2 50**.

Comenzile se pot adresa și la Ziarul *Curierul Judiciar*.

* * *

A Apărut: **TEXTUL CONSTITUȚIUNEI, LEGEI ELECTORALE, PROCEDUREI ELECTORALE**, de *M. A. Dumitrescu*. De vânzare la ziarul *Curierul Judiciar* **Prețul 75 bani**.

* * *

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal, direct la administrația ziarului Curierul Judiciar, București, sau să plătească la prezentare numai în mina încasatorilor: I. Riveanu, pentru provincie, și I. St. Tudoroiu, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul ematcă investite cu ștampila, Curierului Judiciar.

* * *

Rugăm stăruitor pe abonații cari ș'au schimbat domiciliul, să ne anunțe printr'o carte poștală în-licându-ne exact noua D-lor adresă, pentru a putea primi regulat ziarul.